

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

No ez már valami!

Lapunk mult évi folyamának egyik számában alkalmunk volt megemlékezni egy szabad királyi városról, mely erdőörének évi 200 forint fizetést és 4 méter tűzifát, azontul pedig semmit sem ad. Azt akkor hittük erről az esetről, hogy ez az egyedüli a maga nemében s azért mint kuriozitást, mint ritkaságot említettük meg s mikor ezt tettük, nagyon csalódtunk. A napokban ugyanis egy levelet kaptunk, melynek tartalma annyira érdekes és tanulságos, hogy nem állhatjuk meg azt itt nem az erdőbirtokos, de az illető altiszt érdekében a nevek elhallgatásával kivonatossan közölni.

Az illető erdőaltiszt ilyenképen panaszozza sorsát:

„A reám bizott erdőrészek a csi közbirtokosság és a volt urbéresek tulajdonát képezik, valamint reszben a b.-k . . . i közbirtokosokét; ennek a kerületnek 18 éve hogy már örökődje és kezelője vagyok, de fájdalom, föl kell azt is panaszolnom, hogy nem több, mint évi 120 frt fizetésből kell tengődnöm családommal együtt s a birtokosság még csak lakást sem ad; tűzifát kapok ugyan minden évben 4—5 szekérrel, de azután egyebet semmit. Ilyen nyomorult fizetésből élni, tisztességesen ruházkodni, az adót fizetni! — Így vergődünk és nyomorgunk mi a ránk bizott örökös hűséges teljesítése és a sok erdei

TÁRCZA.

Töredékek egy öreg vadász naplójából.

Szomszédságomban lakott egy éltebb férfi, ki még pár évvel ezelőtt egy bácskai uradalomnál mint erdőőr állott alkalmazásban s negyven évi fáradtságos szolgálat után vonult a jól megérdemelt nyugalomba. Ösmerősei csak „Gábor bácsi“ néven szólították. Ebéd után rendesen kiült a háza előtti lóczára s bodor füstöket eregetve makra pipájából, szóba ereszkedett a mellette elhaladókkal.

Egy verőfényes májusi napon magam is kiálltam a kapuba s miután az öreg ur is éppen akkor künn üldögélt, átsétáltam hozzá egy kis diskurzusra. — Unszolásomnak engedve, az öreg nyelve megeredt s elmondott egyet-mást átélte kalandjaiból, melyek közül itt közlök valamelyest mutatónak.

Tudja, kedves barátom — kezdte Gábor bátyám az elbeszélést — akkor történt meg velem ez az eset, mikor még ujdonsült erdővéd voltam. Uradalmamban úgy járt akkoriban a farkas, mint a csirke; a juhászok szemeláttára emelgették el a gonosz férgek a bárányokat. Nem nézhettem már tovább tétlenül a nagy garázdálkodást s elhatároztam, hogy többedmagammal egy kis vadászatot rendezek rájuk.

Egy téli napon, éppen ebédnél ültem, beállit szobamba egy pofonütött képü rácz suhancz s ajánlkozik, hogy ha kimennék farkasokra vadászni, hát ő is velem jönne, mert ő kitünően ért a farkasok hívásához; miután már előbb is hallottam emlegetni a fiúnak ebbeli ügyességét így hamar fölcsaptam s meghagytam neki, hogy szürkületkor jöjjön el ismét.

Még alig hogy közeledett az este, a fiu már beállitott lakásomra egy szertelen hosszú flintával s én is csakhamar felkészültem a vadászatra, de még el indulás előtt figyelmeztettem a gyereket, hogy szijat hasítok a hátából, ha becsap. „Nyebojsza, goszpodine

munkák mellett s ebből a nyomorult fizetésből kell beszereznünk a drága kenyeret, melyből bizony eleget nem ehetünk, de azért a fizetés semmivel sem emelkedik. — Kérem a tisztelt szerkesztő urat, szíveskedjék ezeket felsorolni, hogy megtudják azok, akik ezeken a bajokon segíteni hivatva vannak.

Ime a levél, melynek tartalma fölött nem tudunk elegendő megbotránkozni. Eddig mindig azt hittük, hogy csak az államkinestár az, mely alkotott 120 forintos béreket az erdőszolgáknak, de hát ezen nem lehet csodálkoznunk, mert azok, a kik ezt a fizetést megszabták, vagy olyan jó módon éltek, hogy nem tudták, mi a gyakorlati élet és nem is képzeltek el azt, hogy a szegény ember gyomra éppen úgy szokott korogni, mikor éhes, mint a gazdagé, vagy pedig ezeket az állásokat olyan czélzattal teremtették meg, hogy azokra az erdők közelében levő falvak módosabb lakói pályázzanak, kik ezt szívesen meg is teszik, hogy ez által tekintélyt szerezzenek maguknak, mert ilyen uton hozzá jutnak az „erdővéd“, nem ritkán „erdész“, más nyelven „pán horár“, „domnu főster“ stb. czimekhez, a mi hiuságuknak nem csekély mértékben hizeleg, de hogy egy közbirtokosság tagjai, volt urbéresei stb., kiknek legnagyobb része szerény anyagi viszonyok között él, ne tudja mérlegelni azt, hogy mire van

szüksége nem egyes embernek, de egész családnak a megélhetéshez, hogy ne legyen kénytelen a tisztesség és becsület útjáról letérni, ez még eszünkbe sem jutott.

Naponkint 23 krajczár! Vajjon van olyan merész fantáziájú ember, aki ennyi fizetés mellett magára merné vállalni a megélhetést? — Vajjon van-e az egész tudós világban olyan számvető ember, ki ezt a csekély összeget úgy fel tudná osztani, hogy ebből ne csak élelemre, hanem ruházatra, orvosra, patikára, gyermekek iskoláztatására elegendő jusson?

Könnyű volt régente a régi földesuraknál ilyen fizetés mellett szolgálni, mert hiszen köztudomásu, hogy akkoriban a szabad lopás olyan valami elválaszthatlan volt az egyes kezelői állásoktól, hogy enélkül azokat képzelni sem lehetett s az ilyeneket betöltők, — lett légyen még legérzékenyebb lelkiismeretük is — azt, mint teljesen természeteset, ki kisebb, ki nagyobb mértékben igénybe vették s gyakorolták. Természetes, hogy annak volt nagyobb a világ előtt a becsülete, a ki a szabad lopás nyújtotta előnyöket jobban tudta kiaknázni, mert ez által jó módba jutott, már pedig egy jó módu emberre senkinek sem jut eszébe ráfogni, hogy tolvaj, erre csak a szegény embernek van privilégiuma.

Hazánk sajtója, összes lakossága már hó-

jäger!“ (ne féljen a vadász ur) felelte nyugodtan. — Ilyen megnyugtató után jó kedvvel indultam neki a pusztának, melyen rémesen sivitott végig a szél, szemünk közé csapkodva a havat.

Térdig gázoltunk a hóban, majd megvette az embert az Isten hidege; az én ráczomnak úgy vaczogott a foga, mint az éhes farkasé.

Elértünk az erdő szélére s ott felállottunk. A rácz fiu előszedte a tudományát s torkaszakadtából vonyított; kis idő múlva elhallgatott, mire az ordások vizszonezták a vonyítást. A hang után ítélve vagy hat darabra becsültem a közeledő falkát. Ráczom felhuzta flintája kakasát és úgy várta az ordást, de nagy meglepetésére sem nem egy, sem nem kettő, de egyszerre négy fogta körül. Ijedtében nem tudta, mit csináljon s úgy látszik, maga sem hitte, hogy tudományának ilyen eredménye lesz. Lőni nem mert, félve a megtámadtatástól s úgy állt helyében, mint Lótnak sóbálványnya vált felesége. — A farkasok hol a havat szórták lábaikkal, hol megínt farkasszemet néztek

vele, míg végre megsokalták az ácsorgást és megindultak az én állásom felé, a rácz fiu nem kis öröme. Én már készen vártam a meghívott vendégeket s egyet közülök szerencsésen el is ejtettem, mire a többi odább állott. Az én ráczom a zsákmányt vállaira vetette s mi vigan megindultunk hazafelé.

— No, ez igazán érdekes volt, kedves Gábor bátya — adóztam elismeréssel az elbeszélőnek.

— Hm! — vonogatta vállát az öreg — ez még semmi, ha van hozzá türelme öcsém-uramnak, elmondok még egyet.

— Mondja csak, mondja, kedves bátya, engem igen érdekelnek az ilyen dolgok — biztattam az öreget.

— Egy este befordultam a Salamon zsidóhoz egy kvaterkára s éppen jókor, mert ott találtam a tanító és a kántor urat; természetesen azonnal melléjük telepedtem. A keresztleetlen Salamon keresztelt bora mellett azonnal élénk beszédbe ereszkedtünk, miközben arra jutottunk, hogy a tanító, ki nagy Nimród

napok óta alig tesz egyebet, mint hogy a munkások között elterjedt szocializmussal foglalkozik; kutatja annak indító okait, keresi az eszközöket, melyekkel annak elejét vehetné . .

Mivel?

Mert a mezei munkások belátták azt, hogy szétszórta, minden egyéb támasz nélkül magukra hagyva sorsukat megjavíthatni soha sem fogják s ebből a tapasztalásból kiindulók tömörültek s a mit eddig egyesek kivívni nem bírtak, annak kivívásában most egyesült erővel, vállvetve fáradoznak.

Távol álljon tőlünk, hogy ezt a mozgalmat mindenekben helyeselnők, sőt sajnálattal kell bevallanunk, hogy abban olyan kinövések is vannak melyek kiirtásán minden egyes honpolgárnak kötelessége fáradozni s ezt nem is azért említettük meg, hogy a munkások eme mozgalmát minden tekintetben támogatnák vagy helyeselnők, hanem inkább csak azért, hogy rámutassunk arra az erőre, mely az egyesülésben, a tömörülésben rejlik.

Hányszor hívtuk föl az erdészeti altiszti személyzet figyelmét erre! hányszor mutattunk rá arra, hogy érdekeit csak akkor védheti meg helyesen és igazán, ha nem fog még egymás közt is agyarkodni, ha nem akar az egyik többnek látszani, mint a milyen a másik, csak azért, mert az egyiknek a sors nagyobb urat

adott kenyéradóul, mint a másinak, hanem csak akkor, ha igaz szívből nyújtja jobbját egyik a másikának s egyesült erővel megy bele a küzdelembe, mely nem egyeseknek, hanem az összességnek a jólétét van hivatva kivívni. Sajnos, hogy szavunkat sokan hallották ugyan meg, de vajmi kevesen tartották meg maguknak s a mint az az egyik fülön bement, úgy ment ki a másikon, semmi nyomot sem hagyva maga után. Hiába sorolunk mi föl egyes panaszt, azt senki sem fogja meghallgatni, de ha százan, ezren — pedig vannak annyian — mint egy férfi — állanak ki a síkra s követelni fogják emberi jogaikat, nincs olyan süket fül, mely kiáltásukat meg ne hallaná s gondolkodóba nem esnék a hallottak fölött. Avagy talán azt hiszik azok, kik nyomorogni kénytelenek, hogy majd egyszer csak sült galamb fog röpülni a szájukba s ők minden fáradság nélkül fogják élvezhetni a tejjel, mézzel folyó ország áldásait?

Még egyszer mondjuk, hogy jelszavunk a „tömörülés“ legyen. A vihar könnyen kidönti a magára álló egyes fát, de a zárt erdőn megtörik annak ereje!

Mikor vessünk?

Arról, hogy mikor ültessünk, lapunk múlt számában emlékeztem meg, miután azonban a vetés ideje

volt, úgy vélte, hogy jó volna egy kis nyulvadászatot rendezni. Én természetesen rögtön beleegyeztem s holnaputánra mindkét urat meghívtam magamhoz, hogy majd onnan indulunk el.

„Brávó! Éljen! Hunczut, a ki szavát nem tartja!“ kiabálta versenyt a két derék ur s miután már jó későre járt az idő, bucsut vettem a két Nimródától s magamra öltve felöltömet, hazafelé fordítottam szekere rudját.

Salamon bora egy kis jókedvet öntött belém s egész uton azon törtem a fejemet, hogy kellene ezt a két urat megtréfálni. Hazaérve levetkőztem s lefeküdtem, de álom nem jött szemeimre, az a gondolat folyton bántotta agyamat, míg a sok hánytorgatás közt pompás ötletem támadt s el is határoztam nyomban, hogy azt véghezviszem.

Másnap már jókor talpon voltam és sietve felöltöztem, hogy tervemnek egyik részét véghez vihessem. Fogtam fegyveremet s kimenve a mezőre, kopómat eleresztettem. Nem sokáig vártam, mikor egy

rókát hajtott felém; óvatosan célba vettem, nehogy elhibázzam, mert féltem, hogy majd más nem akad a puskaeső elé és a ravaszdi csakhamar be is számolt bundájával. Fölvettem a ravaszt s jól eldugtam egy fán, hogy a madarak hozzá ne férjenek s mint a ki dolgát jól végezte, haza ballagtam.

A kitűzött napon pontosan beállított az én két vadászcimborám s rövid idő múlva már kopóink vig csaholása hangzott végig a mezőn. A szerencse elég jól kedvezett, mert a tanító csakhamar két nyulat lőtt, a kántor és én pedig egyet-egyet. Mikor a hajtás után összejöttünk, a tanító vigan kérdezte: „no erdővéd ur, mit lőtt?“ „Csak egy nyulat, meg egy rókát“ feleltem.

Miután pedig kissé át is fáztunk, el is fáradtunk, no meg kissé meg is éheztünk, azt tanácsoltam, hogy pihenjünk meg és süssünk nyárson egy kis nyul pecsenyét. Indítványom lelkesedéssel lett fogadva s a két ur nyomban neki indult az erdőnek száraz galyat szedni, én meg azalatt fogtam a rókát s lefejtve a

is közeledik, azt hiszem, hogy a tisztelt olvasók nem veszik rossz néven, ha ennek idejéről és módjáról egyet-mást elmondok, mert hiszen köztudomású dolog az, hogy aki mint vet, úgy arat.

A vetés az erdőgazdaságban éppen úgy, mint a mezőgazdaságban kétféle lehet, ugymint őszi és tavaszi vetés. Lassuk úgy az egyiknek, mint a másiknak előnyeit és hátrányait és hogy a kettő közül melyik milyen esetben és milyen fanemeknél alkalmazható legcélszerűbben.

Ha a természet utmutatását követjük, mint azt okkal-móddal szoktuk is tenni, akkor minden magot annak megérése vagy hullása idején kellene vetni, — így például a szilfát júniusban, a tölgyet, bükköt és jegenye fenyőt ősszel, a lucz, fekete és vörös fenyőt pedig tavasszal. Ezzel elérnők ama czélt is, hogy a tölgy, bükk és jegenye fenyő magvaknak mindig sok bajjal és nem csekély kockázattal járó átteleltetési gondjaitól megmenekülnénk.

Ezzel az előnnyel szemben azonban számot kell vetnünk azzal, hogy az elvetett magvak mennyi különféle állatnak, féregnek kedves csemétéi s ezek úgy az őszi fojyomán, valamint egész télen át is vigan lakmároznak s mire megjő a szép kikelet, van is minek kikelnie, nives is és így erre való figyelemmel kénytelenek vagyunk a mag átteleltetésének nem csekély fáradsággal és költséggel járó különféle módjaihoz folyamodni. Mivel pedig a mag elpusztulásának a veszélye annál nagyobb, mentül hosszabb a tél, valóban nagyon meg kell fontolnunk, hogy a vetésnek melyik módját alkalmazzuk.

Tekintettel arra, hogy az ősszel elvetett magvak korábban csiráznak s így a korai, valamint a késői fagyok rontásainak inkább ki vannak téve, valamint

tekintettel arra a körülményre is, mely szerlnt a tavaszi vetés alá előzetesen már ősszel megmunkált föld télen át a nedvesség, fagy és levegő által átjárva megtermékenyedik s még alkalmasabb lesz az elvetendő mag befogadására, eltekintve csekély kivételektől, a tavaszi vetésnek mindig előnyt kell adnunk az őszi fölött.

Ezeket figyelembe véve, ősszel csak olyan fenyő magvakat vessünk el, melyek téli ágyukban nincsenek annyira veszélyeztetve, míg a tölgy és bükk makkot csak olyan helyeken, hol azok az egerek és különféle vadak pusztításainak nincsenek annyira kitéve, továbbá a könnyen kiszáradó éger és nyír magvakat, melyeket gyakran a hóra is szoktak vetni. — Egyébként úgy ezek, valamint a többi fanemek magvai is a legsikeresebben tavasszal vethetők el.

Nagyon korán tavasszal sem czélszerű vetni, mert a magnak így sokáig kell a hideg földben feküdnie a csirázásig, tehát a főttebb leirt veszélyeknek is tovább van kitéve, ha pedig korán talál kicsirázni, hamar szenved a tavaszi fagyoktól.

A késői vetésnek ismét az a nagy hátránya, hogy a csirázás későbbre, a szárazabb időre esvén, a kikelt csemete nem tud őszig eléggé megfásulni, mely oknál fogva ennek a korai őszi fagy lehet nagy ártalmára.

Egyáltalában az ültetés idejét az enyhébb és szelidebb éghajlat alatt április hóra, míg a zord fagyos helyeken május hóra szoktuk megállapítani.

Itt legyen szabad még megjegyeznem és különösen kiemelnem, hogy a szilfa magot mindjárt megérése után június hóban, a juhar magot ellenben kora tavasszal kell elvetnünk, mert maskülönben csak a jövő év tavaszán kel ki. A tölgy, gyertyánfa és hársfa magvakat, melyek rendesen csak a következő évben

bőrét, lekanyarítottam a hátuljából egy jó darabot, hogy mindkettőjüknek elég legyen s szalonna szeletekkel vegyest föltüzködtem a már előbb elkészített fanyársra, a többit pedig újból visszatettem a fára. — Mire visszaérkeztek egy-egy nyaláb fával, már pompás pörkölt szag csiklándozta orrukat s növelte étvágyukat. Mig a pecsenye elkészült, a jóféle papramorgóval tölt kulacs vigan járta körül s nemsokára már vigan falatoztunk, a két ur a jóféle nyulpecsenyéből, én pedig szalonnámból. Eleget kínáltak engem is, de én arra azt feleltem, hogy lőni szeretem ugyan a vadat, de enni nem.

A lakmározás után összeszedelőzködtünk s ráragyujtva pipáinkra, hazafelé indultunk, hogy lakmárkat Salamonnál leöblítsük. Elöl ment a tanító, utána a kántor, a menetet jó magam zártam be, menésközben egyre pisszegésszerű hangokat hallatva. A tanító végre megsokalta a dolgot s kérdezte, hogy mit jelent ez a pisszegés, én azonban erre csak hangos kacagással feleltem s így nem tudta mire vélni a dolgot.

Igy érkezünk meg a Salamon korcsmájába s a nyulakat egy sarokba dobva letelepedtünk a kerek asztal körül. Iszogattunk csendesesen, de a tanító szótlan volt s nemsokára ki ment az udvarra; én óvatosan utána osontam s így meghallottam, amint egy fiut küldött ki az erdőre s megjelölve neki azt a fát, melyen a róka volt, meghagyta hogy vizsgálja meg, vajjon a róka egészben van-e? Erre visszalopóztam s csakhamar utánam ő is bejött.

A fiu gyorsan járt s csakhamar bedugta az ajtón bozontos fejét és kihivta a tanítót, ki azután nyomban visszajött s azt mondja a kántornak: „tudja-e kolléga, hogy mit ettünk mi ma?” „Tudom hát, nyulat.” „Az ám, ördögöt! ettünk bizony mi rókapecsenyét.”

Erre a kántor — se szó, se beszéd — neki iramodott az ajtónak, de hogy mit végzett odakünn, azt nem mondta el, csak dult arcvonásaiból sejtettem. Nagyobb bizonyosság kedvéért megvizsgálták még a nyulamat is, de biz annak egy porcikája sem hiány-

szoktak kikelni, czélszerű egy évig földben tartani és tavasszal elvetni, vagy pedig már a megérésre következő legközelebbi tavaszon ágyásokba rakva s a fölbujrázástól megvédendő, lombokkal, szalmával vagy galyakkal befödve eltartani a késő őszig.

Ezek volnának ama gyakorlati szabályok, melyeket szem előtt kell tartanunk, mindazonáltal igen kedvező déli vidékeken, vagy védett fekvésű erőteljes porhanydus talajon a vetési munkálatokra nézv ezek sem mindig csálhatatlanok, mert az utóbbi kedvező viszonyok mellett már április, sőt május hóban is lehet, de kell is vetnünk, mert a későbbi vetés már a szárazság gonosz esélyeinek lenne kitéve.

Vén praktikus

Hasznos tudnivalók.

Ne együnk nyers hust, nyers tejet.

Ezt a tanulságot vonhatjuk le Liebermann Leo dr. előadásából, melyet az Országos Közegészségi Egyesület népszerű fölolvásó estéjén mondott.

Ha a hust angolosan vagy félig angolosan eszszük, ez bizonyos visszaesés a művelt ember táplálkozásában. Hibás az a hiedelem, mintha a sült hus kevésbé volna emészthető, mint a nyers. E hibás alapon nagyon tévednek s nagy felelősséget vállalnak magukra azok az orvosok, a kik beteg gyermekeknek nyers hust rendelnek. A jól meg nem süttött vagy főzött hus három rendbéli veszedelmet idéz fejünkre.

Először is gyakoriak az élősködő férgek, melyek csak 60—70%-os hőtől pusztulnak el. A füstölés, besózás nem öli el őket.

Másodszor a lépfene s még inkább a gümőkórság

származhat át az emberre, kivált az állatok belső részének révén.

Harmadszor meg hus bomlása lehet mérgező hatása, kivált a hurkafélék veszedelmesek, mert elkészítésük alacsony hőfokon történik s ezért könnyen bomlanak, persze az előbbi két kifogás is legfőképpen a hurkaféléket illeti.

Süssük tehát jól meg a hust. A mely hus fölvágáskor vörös vagy barnászöld színű és ilyen színű levét ereszt, azt ne együk. A hunokra ugyan azt fogták rá, hogy a nyers hust csupán a lovak nyerge alatt melegítették, az azonban éppen nem valószínű, mert már a görögök tudták a szittyákról, hogy katlanuk van ételeik elkészítésére. Sokkal valószínűbb, hogy a hunok a napon szárított, tehát konzervált hust puhítottak a nyereg alatt.

A másik fontos táplálék a tej. Mondhatni, a civilizáció biztos jele a rendszeres tejgazdaság, mely a tej minőségének egyformásítására törekszik. A nagy műveltségű egyiptomi papok kiválóan tejjel táplálkoztak. A tej azonban sok veszedelmet is rejt magában.

Meg kell gondolnunk, hogy a tehén 30 százaléka gümőkórságos, sőt némely gazdaságban 60 a százaléka. Azért a tejet csak forralva szabad inni, legkivált pedig sterilizált tejet adjunk a kis gyermekeknek. Különösen kárhoznatni kell a falun nyaraló városiak ama szokását, hogy az istállóba mennek frissen fejt tejet inni. Ki tudja, hány gyermek lett ez uton mirigyes nyaku, a kinek szülei egészségesek voltak.

Biztos esetek ismeretese, hogy tifuszos tejesasszonyok vitték be a családba a hagymázt. Legtöbb baktérium van a lefőzött tejben, kevesebb a le nem főzöttben, még kevesebb a tejszínben, legkevesebb a vajban. Az érett sajt teljesen mentes a betegségek

zott. Erre már nem birtam visszafojtani a kaczagást és utoljára — mit tehettek mást — ők is velem kaczagtak.

— No tisztelt erdővéd uram — mondta a tanító — Istenemre mondom, hogy többé nem tudna becsapni.

— Vagy ki tudja? — szoltam én gunyos mosollyal. — De hát feledjük ezt el, a megtörténtet úgy fogjuk helyre hozni, hogy lövünk egy farkast.

— Micsoda farkast? Talán megint a bolondját akarja velem járatni?

— Isten ments! a világért sem, hanem az erdőnkben már napok óta barangol egy irtóztató nagy farkas; — éppen az éjjel akartam kimenni lesre, ha kedve tartja, velem jöhet.

— Ha nem bolondit el, akkor megyek s jön velem a kántor ur is.

— No én ugyan nem megyek egy tapodtat sem, inkább itt várom meg az urakat.

— Ugy is jó lesz, elegen leszünk oda ketten is — feleltem én s csakhamar elindultunk.

A tanító egyre hajtogatta, hogy csak nem bolondítom el, mire váltig erősítgettem, hogy nem. Az erdőbe érve fölállítottam őt az általam vélt biztos helyre, magam pedig nem messze tőle foglaltam állást. Nem sokáig vártunk, mikor egyszerre a haraszt pattogása ütötte meg füleinket s látom, hogy a tanító figyelmesen czéloz a sürübe s egyszerre eldurran a lövés, melyet — a vadász nem csekély meglepetésére — egy rémes ordítás követett, mely körül-belül így hangzott: i—á!!

A tanító önkénytelenül felkiáltott: „Jézus Mária! mi az?” Oda ugrottam és hallgatásra intettem. „Az Istenért, hallgasson; a Cseresnyés főszolgabíró urnak a szamarát lötte agyon!”

— Óh, hogy a ragya verje meg, de rossz napom van ma! — sópáncodott a tanító. — Az Istenre kérem, erdővéd ur, ne szóljon senkinek s gyerünk innen minél előbb.

csiráitól Ha sajt betegséget okoz, az ólomtartalmu fényes papiros okozta mérgezés az oka.

Ha a tejet, a ma már kis formában is kapható centrifugáló készülékbe tesszük, a tej szennye kiválik, kivált a tejszin tisztul meg a veszedelmes csiráktól. A törvény méltán üldözi a bor s a fűszerek hamisítását, de semmiféle fukszinós bor, téglaporos paprika, szivarskatulya porával kevert fahéj nem árt annyit, mint a közönségnek az a rossz szokása, hogy nyersen eszi a húst, hideg főivágot szeret, a tejet pedig forralatlanul iszsa.

LEVELEZÉS.

A következő levelet vettük:

Tekintetes szerkesztő úr!

Nem vagyok ugyan előfizetője becses lapjának, mivel nem is tartozom azon körbe, amelyek érdekeit képviselni becses lapja hivatva van; mindazáltal néhanapján módomban van, az „Erdészeti Ujság“-ot olvasni és — minden hizelgés nélkül — mondhatom, hogy olykor - olykor teljes érdeklődéssel teszem azt, miután némely cikk, illetőleg közleménye olvasásában bizonyos élvezetet is találok. Mindezekből azonban (egészen természetesen) még nem merithetem magamnak azon jogot, hogy — mint egészen idegen — bele is szólhassak a „kártyába“.

Mégis ez uttal — dacára föntebbi kijelentésemnek — tek szerkesztő ur engedelmével (amit különben még nem nyertem meg, szabad legyen azonban remélnem, hogy — utólagosan — az meg fog nekem adatni) bátor leszek egy bizonyos tárczacikk olvasásából kifolyólag néhány szerény megjegyzést megkockáztatni.

Becsés lapja 22-ik számában megjelent „Egy orosz éj“ czimű tárczáról leszen ugyanis szó, mely tárcza különben nem az Ön tollából eredt ugyan (aminek — mellékesen mondva — csak örvendeni tudok) mindazonáltal miután az Ön cenzuráján mégis csak keresztül esuszott, erre vonatkozó szerény megjegyzéseimet — azt hiszem — kizárólagosan tek. szerkesztő urhoz intézhetem. No de ne kerüljessük soká a dolgot, mint a macska a forró kását, hanem rukkoljunk ki a színnel és mondjuk meg őszintén, hogy mi nyomja a szíviünköt. Tehát tek. szerkesztő ur — ne tessék tőlem rossz néven, vagy pláne tolakodásnak venni beavatkozásomat — én kivágom a tromfot és kijelentem egyenesen, hogy ilyen komisz tárczát becses lapja még soha sem hozott s én tiszta szivemből kívánom, hogy ne is hozzon többet ilyet soha. Az „Erdészeti Ujság“ bizony nem „érdemelte“ még azt ki magának, hogy ilyen képtelen dolgokkal mint az „Egy orosz éj“ tegyük inszimpatikusá derék előfizetői előtt, mert méltóztassék nekem elhinni tek. szerkesztő ur, hogy az ilyen képtelen — vagy hogy úgy mondjam — teljes lehetetlenségeket magában foglaló dolgozat, helyesebben mondva: kinozatokkal egy ilyen, őszintén mondva nagyon is érdemes lapocska jövőjének igen — igen sokat lehet lehet ártani.

Méltóztassék megengedni igen tisztelt szerkesztő ur, hogy én, mint egészen inkompetens egyén és mint akinek tulajdonképen semmi köze sem volna a dologhoz — bátorságot vettem magamnak, belé kotnyeleskedni olyan valamibe, amiből esetleg még egy jó tüzes és égetős szikra pattanhat vissza azon ujjaim hegyére amelyekkel éppen most a tollat forgatom; tehát méltóztassék egyszersmind azt is meghinni, hogy én ezt teljes jóhiszeműséggel tek. szerkesztő ur iránt érzett

Hamar beleegyeztem s mentünk sietve vissza a kántorhoz, kinek első kérdése is az volt a tanítóhoz, hogy hát mit lőtt? Én önkénytelenül is számarfüleket csináltam s elkiáltottam magam, hogy: i—á!

— Tán csak nem szamarat lőttek? — hüledezett a kántor.

— De bizony, sajnos, úgy volt, peches napom volt nekem ma — szólt busan a tanító s igyekezett bánatát és boszuságát borba fojtani.

— Mi lesz velem? Mi lesz velem? — sopánkodott folyton s váltig kért, hogy tartsuk a dolgot titokban s csakhamar haza kotródott, miután még egyszer ígéretünket vette, hogy a dolgot titokban fogjuk tartani.

Másnap az uraság maga elé idézett s kérdezte, hogy mit lőttünk az este az erdön? Én minden habozás nélkül elmondtam a tegnapi nap eseményeit, mire földesuram is vig kaczagásba tört ki s megbizott, hogy nyilvánítsam köszönetét a tanító urnak, hogy megszabadította erdejét a veszedelmes vadtól, mit én

természetesen óvakodtam megcselekedni, nehogy megtudja, hogy titkát elárultam.

A faluban csakhamar, mint a futó tűz, elterjedt a hír, hogy a tanító ur szamarat lőtt farkas helyett, én pedig azután gyakran be-betekintettem Salamonhoz, de bizony ott sem a kántort, sem a tanítót többé nem találtam, pedig azelőtt minden hét naptól legalább ötöt ott töltöttek.

Vissó i.

ADOMÁK.

Olesó szivar.

- Melyik a legolcsóbb szivar pajtás?
- Mind olesó az abban az esetben, ha az ember úgy jut hozzá, mint a hogy én.
- Hát te hogy jutsz hozzá?
- Hát csak úgy, hogy rendesen mástól kapom ajándékba.

teljes tisztelettem megtartásával, becses lapja jól fel-fogott érdekében és különösen egy pár (a tollfor-gatásban nem éppen jártas, de különben eléggé értel-mes és tiszteletet érdemlő) előfizetője unszolására teszem. Azok is megütközének ugyanis ama követke-zetes képtelenségeken, amelyek szóban forgó tárczá-ban szinte föl vannak halmozva. Nem akarom e helyen mindazon mondatokat czitálni, amelyek különös absur-ditással és jellemző arrogantiával vannak befuttatva — mert hiszen akkor az egész tárczát le kellene írnom — de hogy mégis ne hiába vertem légyen félre a haran-got, egy-kettőt mégis ide jegyzek belőlük.

1. Iván azt mondja: farkasok „lehetnek“ a közel-ben, tehát ha csak „lehetnek“, úgy még nincsenek egész bizonyossággal ott, mert csak gondoljuk, hogy „lehetnek“. Mégis midőn nyomban kérdezik tőle, meny-nyire „lehetnek“, ő egész pozitivitással mondja: „két verstnyire“, tehát nem is hogy talán, vagy körülbelül, hanem egész határozottan két verstnyire vannak, mintha csak klmérték volna a távolságot.

2. Megint Iván: késével ront neki a farkasoknak és 30 farkas között egynek sem jut eszébe, hogy az atyafin boszuját töltse. Az urak pedig puskatusákkal fejtettek ki rettenetes „hősiességeket“. Ördög adta puskája, de erős tusája volt neki, hogy csak úgy hull-tak utána a fenevadak és a hatalmas tusának semmi baja sem történt, még csak meg sem repedt az eb-adta. Azok a nevezetes fenevadak pedig egész fleg-matikusan viselték magukat, még csak meg sem kísé-relték az ellenszegülést. No de nem is csoda, az em-berek hárman valának a farkasok pedig csak 30 - an. Hát csak is úgy sikerült velük megbirkózni a félel-metes tusák segélyével, no meg a tüzeléssel. Bizony Isten nem rossz!

Hiszen a tisztelt „hős“ urak még pálinkázni is ráértek, sőt talán a fenevadakat is megkinálták a ku-lacsból, a miért olyan gentlemanlike viselték magukat, hogy az urakat nem háborgatták a tüzkoszoru mellett, a mit nagyon ráértek összehordogatni stb., no meg talán azért is, hogy a tisztelt fenevad urak el ne ront-sák a gyomrukat a kövér lópecsenyétől. És így tovább. De ha még a szegény Ivántól nem áldozta volna a fran-czia atyafi (t. i. a cikk írója) és ha a hősök a meggyújtott fára inkább fölmásztak volna, vagy ha az a szemén ütött farkas rögtön szívészélhűdésben el nem esik, talán még megbocsájtottam volna, úgy a hősöknek, valamint az udvarias fenevadaknak is, úgy azonban legnagyobb sajnálatomra nem érthetek egyet velük.

Azon reményben, hogy ezen pár soraimmal va-lami nagyon rossz fát nem tettem a tüzre, maradtam, még egyszer bocsánatot kérve, tekintetes szerkesztő urnak őszinte tisztelője

Egy bizonyos ur.

Eddig a levél, melyet — bár ismeretlen kézből eredt — bevett szokás ellenére egész terjedelmében

közöltünk, természetesen abból a célból, hogy arra megjegyzéseinket megtehessük, mit azonban lapunk szűk tere miatt a jövő számra kellett halasztanunk.

A szerkesztő.

Különfélék.

Halálozás, Idősb Jászberényi Károly, I-ső osztályu m. kir. erdőőr a szászsebesi m. kir. erdőhivatal kudsiri erdőgondnokságában hosszas betegeskedés után elhalálozott. A boldogult legközelebb részesült volna a jól megérdemelt előléptetésben. Nyugodjék békével!

Mennyit ér a női szépség? Viharos derült-séget kelt a Newyorki törvényszéken egy denviri vén kisasszony panasza, a ki elpusztított szépségeért 50 000 dollárt = 125.000 forintot követel kártérítés fejében. — Brooke kisasszony, ez az aggszűz neve, egy szépség-orvoshoz fordult, a ki nagyhangu prospektusokban azzal kecsegtette a világot, hogy ő helyre tudja állítani az elvesztett szépséget. A homlok redős bőrét egyszerűen hátrább kell huzni, hogy kisimuljon, a mi a szemöldök-nek is egyenletes, szép egyenes formát ad. A fülcimpá-kat meg kell rövidíteni, hogy jobban illjenek az arcz egyéb részeivel. A szemhéjat fölfelé kell szoktatni, ettől a szem nagyobb és ragyogóbb lesz. S a legfontosabb! Hogy az arcznak nem csak ifjonti bája legyen, hanem az a bizonyos pajkos kedvesség is ömöljön el rajta, mely a férfit mind meghódítja, az orvos kötelezte magát, hogy valóságos gödröcskét varázsol Brooke kisasszony állába. Ki volt boldogabb? Tehát rajta, hadd jöjjön az az ope-ráció! Előbb a fejbőrből kivágott a doktor ur egy sze-letet, aztán ismét összevarta a bőrt. Ez fájt, de a hom-lok elsimult, a szemöldök pedig szépen fölfelé huzódott. Aztán több metszés következett a kisasszony fején, füle mögött, a szemhéján, az orr tövén, magán az orron és végül az a nagyszerű gödröcskecsináló vágás az ajkán. A bőrt aztán visszahúzták, összevarták és így hagyták, a mig a hegedés be nem állott. Mikor mindez a váloga-tott magasabb állatkinzás meg volt, a szépségorvos ki-jelentette, hogy Brooke kisasszonyhoz képest maga Vé-nusz Anadioméne is csak közönséges dézsatündér, . . . Brooke kisasszony pedig egy-két hónap múlva arra a szomorú tapasztalásra ébredt, hogy hiába állott ki em-bertelen kinokat, hiába pazarolt pénzt, időt, türelmet: az ő arcza bizony csak nagyszerű gyűjteménye volt a leg-czifrább ránczoknak, varjulábaknak, állán az ígért pajzán gödröcske helyett csunya forradás éktelenkedett, a meg-nyírt fülczipák kifelé görbültek, az ábrázata pedig te-temesen hasonlított egy német student arczatához, annyi volt a hegedés rajta. Brooke kisasszony tehát az elszen-vedett fájdalomért, de főleg szépsége tönkretételéért 50.000 dollárt nem gondol soknak.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

MAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŐ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szegeden Cs. és kir. kiskönyvelőszék
szab. órák, órák és műtörés, földmívelő
szab. órák és műtörés, földmívelő
szab. órák és műtörés, földmívelő

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓFÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. javítások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégétől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdétisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállítói
A földmívelés m. kir. Ministerium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.